
การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

Educational Resource Management of School Administrators under the
Narathiwat Primary Educational Service Area Office

นิษฐาภา นิจนิการี¹, ดร.จร ประสงค์สุข²

Nihunafa Nijinikari¹, Dr. John Prasongsuk²

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

Abstract

The objectives of this study were to: 1) investigate the educational resource administration of school administrators under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1, and 2) compare these administrative practices based on the gender and work experience of the administrators. The population for this research consisted of 148 school administrators under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1 during the 2024 academic year. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan table, resulting in 108 participants selected through simple random sampling (lottery method without replacement). The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and One-way ANOVA via a statistical software package.

The research findings revealed that:

1. Educational resource management of school administrators affiliated to the Narathiwat Primary Education Area Office, District 1 was at the highest level ($\bar{x}$ = 4.55, S.D. = 0.37) and when considered individually, it was found that human resource management had the highest average ($\bar{x}$ = 4.61, S.D. = 0.39), followed by budget management ($\bar{x}$ = 4.54, S.D. = 0.43), material and equipment management ($\bar{x}$ = 4.53, S.D. = 0.42) and facility management ($\bar{x}$ = 4.53, S.D. = 0.44) respectively. However, when considering the standard deviation (S.D.) of the opinion level, the value is between 0.37–0.44, which compared to the interpretation criteria is the most consistent, showing that the school administrators affiliated to the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1, have opinions on resource management. All aspects of education are in line with the same direction.

2. The comparison of educational resource administration, classified by gender and work experience, revealed no significant difference in the opinions of school administrators towards overall and individual aspects of educational resource administration.

Keywords: Educational resource management, Human resource management

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเพื่อเปรียบเทียบ การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 148 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากการใช้ตารางเครซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลากแบบไม่คืนกลับ (Without Replacement) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t- test) การทดสอบค่าเอฟ (F- test) และการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.55, S.D.= 0.37) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.61, S.D.= 0.39) รองลงมาคือ ด้านบริหารงบประมาณ ($\bar{X}$ = 4.54, S.D.= 0.43) ด้านบริหารวัสดุอุปกรณ์ ($\bar{X}$ = 4.53, S.D.= 0.42) และด้านบริหารอาคารสถานที่ ($\bar{X}$ = 4.53, S.D.= 0.44) ตามลำดับ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็น มีค่าอยู่ระหว่าง 0.37-0.44 ซึ่งเมื่อเทียบกับเกณฑ์การแปลผลมีความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีความคิดเห็นต่อการบริหารทรัพยากร ทางการศึกษาทุกด้านสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ตามตัวแปรเพศและประสบการณ์ ในการทำงาน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีเพศและประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา; การบริหารทรัพยากรบุคคล

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ เป็นทรัพยากรทางปัญญา ที่มีค่าของประเทศชาติ ดังนั้นการศึกษาจึงนับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ดังที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ให้ความสำคัญในการ จัดการศึกษา ซึ่งมาตรา 54 กำหนดให้

รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปีตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติจึงต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ การดำเนินการ และการตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ, 2566: 14–15)

อย่างไรก็ตามจากรายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2566–2567 พบว่า ความท้าทายสำคัญ ของการจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงทรัพยากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2567: 89–92) ดังนั้น การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นปัจจัยชี้ขาดที่จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถของโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดรับกับนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567–2568 ที่มุ่งเน้นแนวทาง "เรียนดี มีความสุข" โดยให้ความสำคัญกับการลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา ผ่านการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาสนับสนุนการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566: 5–7) และจากผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่สี่ (พ.ศ. 2559–2563) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มุ่งเน้นการประเมินเพื่อการพัฒนาโดยไม่มีการตัดสินว่า "ผ่านหรือไม่ผ่าน" แต่สถานศึกษา จะได้รับการประเมินและจัดอยู่ในระดับคุณภาพ 5 ระดับ ได้แก่ ดีเยี่ยม ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง โดยสรุปผลการประเมินระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานคุณภาพผู้เรียนส่วนใหญ่ การบริการจัดการ และประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งหมดอยู่ในระดับดีมาก ด้านความโดดเด่นเฉพาะทางของสถานศึกษามีความโดดเด่นทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับภูมิภาค ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนมีคุณวุฒิตรงสาขา มีทักษะด้านไอที ในส่วนของข้อเสนอแนะนั้น สถานศึกษาในระดับขั้นพื้นฐานควรมีการปรับการจัดการเรียนการสอนให้เป็นแบบ Active learning นำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มมากกว่าเดิม รวมถึงนำแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้มาใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน และสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบปี 2567–2571 สมศ. ให้ความสำคัญกับการลดภาระของสถานศึกษา โดยนำระบบเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการประเมินตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการและปรับลดจำนวนวันลงพื้นที่ที่ตรวจเยี่ยม เหลือเพียง 1–2 วัน รวมทั้ง ปรับรูปแบบการตรวจเยี่ยมเป็นแบบ Onsite Visit , Virtual Visit และ Hybrid ตามบริบทและการร้องขอของสถานศึกษาที่ได้จากการประชุมระหว่างผู้ประเมินภายนอกและสถานศึกษา ก่อนลงพื้นที่ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 2568: ออนไลน์)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ กำกับ ติดตาม ควบคุม และดูแลสถานศึกษา ในสังกัด ซึ่งเป็นสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาและการศึกษา ภาคบังคับในระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีเขตพื้นที่บริการรวม 5 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภออู่ทอง อำเภอวิเศษ อำเภอวิเศษ และ อำเภอศรีสาคร มีสถานศึกษาในสังกัดทั้งสิ้น 148 แห่ง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 3,100 คน นักเรียน 32,863 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1, 2568: 6–7) และจากผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2567 พบว่า คะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 29.60 และ 25.29 ตามลำดับ ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ทั้งนี้ อาจสืบเนื่องมาจาก ความขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษาบางประการ เช่น สื่อเทคโนโลยี ครูผู้สอนตามสาขาวิชาเอก หรืองบประมาณในการบริหารจัดการ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนโดยตรง ประกอบกับจากรายงานการกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 รอบ 6 เดือน (1 ตุลาคม 2567 – 31

มีนาคม 2568) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบประเด็นปัญหาสำคัญในส่วนของการบริหารจัดการว่า ข้อจำกัดด้านงบประมาณเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาไม่ครอบคลุม อีกทั้งระบบการนิเทศติดตามยังขาดความต่อเนื่อง และนโยบายจากส่วนกลางบางประการยังไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตในพื้นที่ นอกจากนี้ ด้านสภาพแวดล้อมและสังคมยังมีปัจจัยแทรกซ้อนจากสถานการณ์ความไม่สงบซึ่งส่งผลต่อความปลอดภัยและบรรยากาศการเรียนรู้ภายใต้บริบทของสังคมพหุวัฒนธรรมที่มีความละเอียดอ่อน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. 2568: 1-8)

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ โครงสร้างการบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญในการดำเนินงานบริหารจัดการสถานศึกษา โดยเฉพาะการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาซึ่งแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560-2579 กำหนดแนวทางให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องบริหารจัดการทรัพยากรที่อยู่ในระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและใช้ประโยชน์ได้อย่างสูงสุด เพื่อขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จและส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560 :3-4) ทั้งนี้ การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องอาศัยหลักการที่ต้องตามระเบียบ ข้อบังคับและปฏิบัติอยู่ภายใต้มาตรการภาครัฐและภายใต้การกำกับ ดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด ทำให้มีข้อจำกัด ด้านจำนวนบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ โดยเป็นสาเหตุที่เชื่อมโยงไปสู่คุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้น ทรัพยากรทางการศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญ ในการดำเนินงานขับเคลื่อนการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญจำเป็นและสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาหรือหน่วยงานการศึกษา เพื่อใช้ในการวางแผนและปรับปรุงพัฒนา การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน ของผู้บริหารโรงเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 148 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. 2567: 2-4)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 108 คน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครซีและมอร์

แกน (กันต์ฤทัย คลังพหล. 2561: 80; อ้างอิงจาก Krejcie and Morgan. 1973: 607) เพื่อกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลากแบบไม่คืนกลับ (Without Replacement)

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารและการบริหารสถานศึกษา

การบริหาร คำศัพท์ที่ใช้ในความหมายของการบริหารมีอยู่ 2 คำ คือ “การบริหาร”(Administration) และ “การจัดการ” (Management) การบริหาร มักจะใช้กับการบริหารกิจการสาธารณะหรือการบริหารราชการ ส่วนการจัดการใช้กับการบริหารธุรกิจเอกชน จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา พบว่า มีนักวิชาการให้ความหมายไว้ ดังนี้

อัจฉรา จงดี (2560: 5) การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานที่มีหลักเกณฑ์ เพื่อให้ได้วิธีที่ดีที่สุด อันจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตมากยิ่งขึ้นซึ่งหลักการที่ทำให้ การบริหารสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพ สูงสุดขึ้นอยู่กับสิ่งสำคัญ 3 อย่าง คือ 1) เลือกคนที่มีความสามารถสูงสุด (Selection) 2) ฝึกอบรมคนงานให้ถูกวิธี (Training) และ 3) หาสิ่งจูงใจให้เกิดกำลังใจในการทำงาน (Motivation)

เทเลอร์ (Taylor, Frederick W. 2002: 34-37) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา กระบวนการดำเนินงานของผู้บริหาร ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงาน การอำนวยการ การตัดสินใจ การติดต่อสื่อสาร และการประเมินผลงาน

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง วิธีการ กระบวนการ การดำเนินงานในรูปแบบต่าง ๆ โดยผ่านบุคคลและทรัพยากรทางการศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนทั้งศาสตร์และศิลป์ให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาสถานศึกษา พัฒนาผู้เรียน พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ชุมชน สังคม ในทุก ๆ ด้าน โดยใช้ทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์มากที่สุด เพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพ และผู้เรียนเกิดการพัฒนาทั้งด้าน ความรู้ ความสามารถทักษะ ทักษะคิด ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษา

ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหาร

มาสโลว์ (Maslow. 1970: 35-47) ให้แนวคิดว่า ความต้องการของมนุษย์จะมีการพัฒนาไปตามลำดับขั้น โดยเริ่มจากความต้องการพื้นฐานไปสู่ความต้องการสูงสุดตามลำดับ ซึ่งความต้องการของบุคคลมี 5 ขั้นตามลำดับ ดังนี้

1. ความต้องการด้านกายภาพ (Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความมีชีวิตอยู่รอด เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ อุณหภูมิที่เหมาะสม ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ความต้องการพักผ่อน เป็นต้น

2. ความต้องการทางด้านความปลอดภัย (Security of Safety Needs) เป็นความต้องการแสวงหาความปลอดภัยหรือเกี่ยวกับการป้องกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัยจากอันตรายต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับร่างกาย ความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจรวมทั้งความต้องการความมั่นคงในการดำรงชีพ เช่น ความมั่นคงในหน้าที่การงาน

3. ความต้องการทางด้านสังคม (Social of Belonging Needs) เป็นความต้องการเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันและการได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น และมีความรู้สึกว่าได้ได้รับความรักและ มีส่วนร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มทางสังคม

4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องนับถือ (Esteem of Status Needs) เป็นความต้องการให้ตนเองมีเกียรติและศักดิ์ศรี ต้องการมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับจากบุคคลอื่นหรือต้องการให้บุคคลอื่นยกย่องให้เกียรติและเห็นความสำคัญของตน

5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต (Self – Actualization Needs) เป็นลำดับขั้นความต้องการสูงสุดของมนุษย์ คือ ความต้องการประสบความสำเร็จในชีวิตตามความคาดหวัง หรือใฝ่ฝันที่จะได้รับความสำเร็จในสิ่งสูงสุดตามที่ตนเองต้องการ เมื่อพิจารณาตามทฤษฎีนี้ จะเห็นได้ว่าเป็นทฤษฎีที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องดูแลเอาใจใส่ให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานได้รับการตอบสนองตามความต้องการในด้านต่าง ๆ อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความต้องการทางด้านกายภาพซึ่งเป็นความต้องการพื้นฐานของชีวิต ซึ่งโดยปกติแล้วองค์การทุกแห่งมักจะตอบสนองความต้องการของแต่ละคนด้วยวิธีการทางอ้อม คือ การจ่ายเงินเดือนหรือค่าจ้าง ซึ่งควรจะมากพอที่จะทำให้บุคลากรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขวัญและกำลังใจในการทำงานให้เกิด ประสิทธิภาพและได้ประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ ดังนั้น การมอบหมายภาระงานและตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งการพัฒนาบุคลากร ให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ตลอดจนการให้ค่าตอบแทน ชะเมย การให้รางวัล และการพิจารณา ความดีความชอบอย่างเป็นธรรมเสมอภาค และสม่ำเสมอ จึงเป็นสิ่งที่สมควรได้รับการปฏิบัติ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรมทั่วทั้งองค์การ

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2560: 546) ได้ให้ความหมายของทฤษฎีการบริหารไว้ว่า ทฤษฎีการบริหาร หมายถึง ถ้าจะจำแนกแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามเนื้อหาหรือสาระสำคัญที่เป็นจุดเน้นของแนวคิดทางด้านเนื้อหาหรือสาระสำคัญที่เป็นจุดเน้นของแนวคิดทางการบริหารจัดการแล้ว จะจำแนกได้เป็นแนวคิดและทฤษฎีคือ (1) แนวคิดและทฤษฎีที่เน้นงาน (2) แนวคิดและทฤษฎีที่เน้นคน (3) แนวคิดและทฤษฎีที่เน้นระบบ และ(4) แนวคิดการบริหารงานเชิงสถานการณ์หรือตามเหตุการณ์ ซึ่งทั้งหมดเป็นแนวคิดและทฤษฎีที่เกิดจากการบูรณาการแนวคิดและทฤษฎีที่เน้นงาน เน้นคน และเน้นระบบ

ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง(สำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี. 2562: 23-25)

1. ด้านวิชาการ ซึ่งงานวิชาการถือเป็นการที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ให้ความสำคัญและ มีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง
2. ด้านงบประมาณ ในการบริหารจัดการจะมุ่งเน้นความเป็นอิสระให้มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้ บริหารจัดการเพื่อผลประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน
3. ด้านการบริหารงานบุคคล เป็นการบริหารคนที่อยู่ร่วมกันในองค์กรนั้น ๆ ให้ทำงานได้ผลดีที่สุด สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ในขณะเดียวกันก็สามารถทำให้ผู้ร่วมงานมีความสุข มีความพอใจ ที่จะทำให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้บริหาร เพื่อให้งานขององค์กรนั้น ๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
4. ด้านการบริหารทั่วไป เป็นภารกิจหนึ่งของโรงเรียนในการสนับสนุน ส่งเสริมการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้บรรลุตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาที่โรงเรียนกำหนดให้มีประสิทธิภาพ เช่น การดำเนินงานธุรการ งาน

เลขานุการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน งานพัฒนาระบบและเครือข่าย ข้อมูลสารสนเทศ งานเทคโนโลยี สารสนเทศ การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป การดูแลอาคารสถานที่และ สภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การส่งเสริมและประสานงาน การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา งาน ส่งเสริมงานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันสังคมอื่นที่จัด การศึกษา งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น การจัดระบบการควบคุมในหน่วยงาน และ งานบริการสาธารณะ

สรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหาร หมายถึง บุคคลที่มีศิลปะในการพูดและการฟังที่ดี มีวิสัยทัศน์ คิดหาวิธีการ ใหม่ ๆ ในการทำงานเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย มีบทบาทเป็นผู้นำ ทางวิชาการ ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาครู และบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีความรู้ความสามารถที่จะสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการอยู่เสมอและเป็น นักปฏิบัติที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความเพียรพยายามมุ่งมั่นอดทน มีความชัดเจนในบทบาทหน้าที่ รู้จักใช้อำนาจที่มีอยู่อย่าง ถูกต้องและเหมาะสมในการบริหารงาน ตลอดจนสามารถปฏิบัติภารกิจทั้งด้านบริหารงานวิชาการ บริหารงาน งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป รวมถึงด้านเทคโนโลยี เป็นนักจัดการองค์การและเป็นผู้สร้าง แรงจูงใจ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ตามเป้าหมายของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 148 คน 148 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 2567: 2-4)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 108 คน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครซีและเมอร์แกน (กันต์ฤทัย คลังพหล. 2561: 80; อ้างอิงจาก Krejcie and Morgan. 1973: 607) เพื่อกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลากแบบไม่คืนกลับ (Without Replacement)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศและประสบการณ์ในการทำงาน เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 โดยผู้วิจัย ใช้วิธีสังเคราะห์ องค์ประกอบเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงสถาบันรัชต์ภาคย์ วิทยาเขตยะลา เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ออกหนังสือ ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 เพื่อให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ ไปยังผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 ชุด และกำหนด ส่งคืนแบบสอบถาม ภายใน 21 วันหรือ 3 สัปดาห์ และสำหรับการเก็บแบบสอบถามคืนนั้นส่วนหนึ่งผู้วิจัยเก็บรวบรวมด้วยตนเองและขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับไปยังผู้วิจัยที่โรงเรียน

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ ข้อมูลตามขั้นตอนของการศึกษาค้นคว้า ซึ่งพบว่า แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด จำนวน 108 ชุด ได้รับแบบสอบถาม คืนทั้งหมด และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมดคิดเป็น ร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศและประสบการณ์ ในการทำงาน วิเคราะห์ในรูปแบบของการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percent) แล้วสรุปผลการวิเคราะห์เป็น ตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการบริหารทรัพยากร ทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นตารางประกอบการบรรยาย โดยดำเนินการ วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป และแปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2560: 100)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศและประสบการณ์ ในการทำงาน

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	59	54.62
หญิง	49	45.38
รวม	108	100.00
2. ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	29	26.85
5-10 ปี	37	34.27
มากกว่า 10 ปี	42	38.88
รวม	108	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 54.62 และเป็นเพศหญิง จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 45.38 โดยมีประสบการณ์ ในการทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 38.88 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 34.27 และมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 26.85 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียน	n = 108		ระดับ	ลำดับที่
		($\bar{x}$)	S.D.		
1	ด้านบริหารทรัพยากรบุคคล	4.61	0.39	มากที่สุด	1
2	ด้านบริหารงบประมาณ	4.54	0.43	มากที่สุด	2
3	ด้านบริหารวัสดุอุปกรณ์	4.53	0.42	มากที่สุด	3
4	ด้านบริหารอาคารสถานที่	4.53	0.44	มากที่สุด	3
รวม		4.55	0.37	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.55$, S.D.= 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ($\bar{x} = 4.61$, S.D.= 0.39) รองลงมา คือ ด้านบริหารงบประมาณ ($\bar{x} = 4.54$, S.D.= 0.43) ด้านบริหารวัสดุอุปกรณ์ ($\bar{x} = 4.53$, S.D.= 0.42) และด้านบริหารอาคารสถานที่ ($\bar{x} = 4.53$, S.D.= 0.44) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณา ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็น มีค่าอยู่ระหว่าง 0.37-0.44 ซึ่งเมื่อเทียบกับเกณฑ์การแปลผลมีความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีความคิดเห็นเป็นเอกฉันท์เกือบทั้งหมดต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาทุกด้านสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีประเด็นที่ต้องอภิปรายเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้

1. ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล พบว่า เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญกับการบริหารทรัพยากรบุคคลเป็นอันดับหนึ่ง ดังที่มาสโลว์ (Maslow, 1970: 35-47) ให้แนวคิดที่ว่าความต้องการของมนุษย์จะมีการพัฒนาไปตามลำดับขั้น โดยเริ่มจากความต้องการพื้นฐานไปสู่ความต้องการสูงสุด และความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จ ในชีวิต (Self - Actualization Needs) เป็นลำดับขั้นความต้องการสูงสุดของมนุษย์ คือ ความต้องการประสบความสำเร็จในชีวิตตามความคาดหวังหรือใฝ่ฝัน ดังนั้น จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ผู้บริหารจะต้องดูแลเอาใจใส่ให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ในด้านต่าง ๆ อย่างเต็มที่

2. ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า เป็นด้านที่ได้คะแนนเฉลี่ยลำดับที่ 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการและจัดประชุม เพื่อพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้พอเพียงต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participatory Management) ไม่ได้ตัดสินใจโดยลำพัง แต่ใช้ระบบคณะกรรมการเพื่อให้เกิดความรอบคอบและตอบสนองความต้องการของ

สถานศึกษา อย่างแท้จริง ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงบประมาณที่มีจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2567) กล่าวว่า การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาเป็นกระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเงินของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า โปร่งใส และตรวจสอบได้

3. ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบงานพัสดุให้มีความรู้และประสบการณ์เพื่อสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามระเบียบที่กำหนด สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารตระหนักถึงความซับซ้อนของระเบียบพัสดุภาครัฐ (พ.ร.บ.การจัดซื้อจัดจ้าง) จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีความเชี่ยวชาญ เพื่อป้องกันความผิดพลาดทางวินัยและงบประมาณ ส่งผลให้การบริหารจัดการพัสดุในสถานศึกษามีความถูกต้องและเป็นมืออาชีพ ดังที่ หวน พิณรุพันธ์ (2565: 39) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ เป็นกระบวนการที่นำมาใช้กับการดำเนินการตามวงจรพัสดุ ได้แก่ การวางแผน การกำหนดระบบงาน การกำหนดผู้รับผิดชอบการควบคุมงานเพื่อการจัดซื้อจัดหา การใช้ บำรุงรักษาและจำหน่าย

4. ด้านการบริหารอาคารสถานที่ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การตรวจสอบและบำรุงรักษาอาคารอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานและปลอดภัย สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับสวัสดิภาพของนักเรียนและบุคลากร ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในพื้นที่ที่อาจมีความเสี่ยงหรือข้อจำกัด ด้านงบประมาณซ่อมบำรุง การดูแลเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) จึงถูกนำมาใช้เพื่อลดอุบัติเหตุและยืดอายุการใช้งานทรัพยากรที่มีอยู่

สรุปผล

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 54.62 และเพศหญิง จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 45.38 โดยมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 38.88 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็น ร้อยละ 34.27 และมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 26.85 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.55$, S.D.= 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ($\bar{x} = 4.61$, S.D.= 0.39) รองลงมา คือ ด้านบริหารงบประมาณ ($\bar{x} = 4.54$, S.D.= 0.43) ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ ($\bar{x} = 4.53$, S.D.= 0.42) และด้านบริหารอาคารสถานที่ ($\bar{x} = 4.53$, S.D.= 0.44) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็น มีค่าอยู่ระหว่าง 0.37-0.44 ซึ่งเมื่อเทียบกับเกณฑ์การแปลผลมีความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีความคิดเห็นเป็นเอกฉันท์เกือบทั้งหมดต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาทุกด้านสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

3.1 จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีเพศต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต

1 โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ในข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มี เพศต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 2 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล เป็นด้านที่ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญ มากที่สุด แต่จากปัญหาการขาดแคลนครูตรงตามสาขาวิชาเอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 และผู้บริหารโรงเรียนควรร่วมมือกันวางแผนอัตรากำลังคนอย่างเป็นระบบ ควรส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพครูที่มีอยู่ให้สามารถจัดการเรียนรู้ทดแทนวิชาเอก ที่ขาดแคลนได้ รวมถึงการเสริมสร้างขวัญกำลังใจและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมและความไม่สงบในพื้นที่ เพื่อรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพให้อยู่ในพื้นที่ต่อไป

1.2 ด้านการบริหารงบประมาณ เนื่องจากสถานศึกษามีข้อจำกัดด้านงบประมาณ ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีไม่ครอบคลุม ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรใช้หลักการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานและคุ้มค่าสูงสุด โดยการระดมทรัพยากรและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (Partnership) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน หรือชุมชนในสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อสนับสนุนงบประมาณหรือทุนการศึกษาเพิ่มเติม

1.3 ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์และด้านการบริหารอาคารสถานที่ เนื่องจากเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น ซึ่งจากปัญหาข้อจำกัดด้านงบประมาณที่ส่งผลต่อเทคโนโลยีทางการศึกษาไม่ครอบคลุมและคะแนน O-NET ที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ผู้บริหารให้ความร่วมมือกับศึกษานิเทศก์ในการจัดหาหรือพัฒนา สื่อเทคโนโลยีราคาประหยัด หรือคลังสื่อดิจิทัลส่วนกลางที่ครูสามารถเข้าถึงและแบ่งปันร่วมกันได้ นอกจากนี้ในด้านอาคารสถานที่ควรให้ความสำคัญกับการปรับปรุงภูมิทัศน์และระบบความปลอดภัยของสถานศึกษาให้รัดกุม เพื่อลดผลกระทบจากปัจจัย แทรกซ้อนของสถานการณ์ความไม่สงบ ซึ่งจะช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน

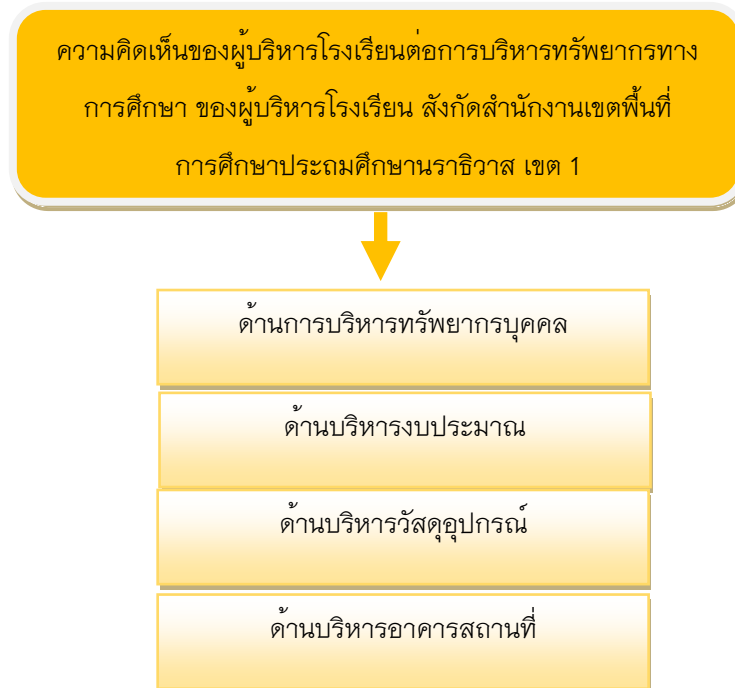
ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) หรือการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการยกระดับคะแนน O-NET ภายใต้บริบทที่ขาดแคลน เพื่อให้ได้แนวปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practices) ในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

2. จากผลการวิจัยที่พบว่าตัวแปรเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน ไม่ทำให้เกิดความแตกต่างในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติมที่มีความเฉพาะเจาะจงกับพื้นที่ เช่น ขนาดของสถานศึกษา ว่าส่งผลต่อประสิทธิภาพ การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาแตกต่างกันหรือไม่

3. ควรมีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) เพื่อสร้าง รูปแบบการบริหารจัดการ ทรัพยากรทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรมและพื้นที่พิเศษ เพื่อให้ได้ คู่มือหรือแนวทางที่หน่วยงานต้นสังกัดสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

องค์ความรู้ใหม่

จากโมเดลดังกล่าวทำให้ทราบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการบริหารทรัพยากร ทางการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ในภาพรวมและราย ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากร บุคคล รองลงมา คือ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารวัสดุอุปกรณ์ และด้านบริหารอาคารสถานที่ ตามลำดับ

References

- ..... . (2568). รายงานสถานะการศึกษาไทย. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com> เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2568.
- ..... . (2566). นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 – 2568. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ..... . (2566). แนวทางการขับเคลื่อนการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้แก่ สถานศึกษา. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี่.
- ..... . (2567). แนวทางการจัดตั้งและบริหารงบประมาณสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- ..... (2567). **แนวทางการจัดตั้งและบริหารงบประมาณสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ..... (2567). **รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2566-2567**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- ..... (2568). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568**. นราธิวาส : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส เขต 1.
- ..... (2568). **รายงานการกำกับ ติดตามการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมและการใช้งบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 (1 ตุลาคม 2567-31 มีนาคม 2568)**. นราธิวาส : สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1.
- กณวรรณ ลาชุมเหล็ก. (2564). **สภาพและแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- กรกฤษณ์ เก่งวิจารณ์. (2568). **แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส ทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- กรกฤษณ์ นรมิตผดุงการ และพงษ์เสถียร เหลืองอลงกต. (2559). การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนายายอาม ตำบลนายายอาม จังหวัดจันทบุรี. **วารสารด้านการ บริหารรัฐกิจและการเมือง**. 5(1), 126-156.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 พรหมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษา**. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กฤติเดช สมตน. (2565). **บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ**. สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กฤษณพงศ์ แสงกรู. (2567). **การศึกษาสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- กันต์ฤทัย คลังพหล. (2561). **วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา**. ปทุมธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลย อลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2561). **การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย**. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- ชนิษฐา ยศเมฆ. (2560). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงบประมาณทางการศึกษากับคุณภาพ ผู้เรียนของ สถานศึกษา สังกัดเทศบาลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). **การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ รำไพพรรณี.

- คณิต สุขรัตน์. (2560). ความสำคัญของสภาพแวดล้อมใน โรงเรียนที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดปทุมธานี. **วารสารบริหารการศึกษา มศว. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.** 14(27), 72-78.
- คำมิ่ง วงษ์ใหญ่. (2565). แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียน การสอนใน ศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสันทรายหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. สารนิพนธ์ครุศาสตรมหา บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- จริญญาภรณ์ ศรีจันดา. (2564). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎี บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น.
- จารุวรรณ มาเด่น. (2561). การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย บุรพา.
- จิตญาดา หมิ่นเจริญ. (2568). แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. **วารสารสหศาสตร์การพัฒนาลังคม.** 3(2), 377-402.
- จุฑารัตน์ รณูมาน. (2565). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ฉัตรเทพ อาจสนาม. (2565). รูปแบบการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในยุค Digital Disruption สำหรับโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชัยชนะ ราชไชย. (2564). ความต้องการจำเป็นในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- ชุตินา พวงทอง. (2563). แนวทางการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ศรัณภพ เย็นวัฒนา. (2562). สภาพปัญหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2560). **พฤติกรรมองค์การ.** กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธันยรัตน์ กอสิมพันธ์. (2567). แนวทางพัฒนาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงาน อาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร. **วารสารวิจัยวิชาการ.** 7(5), 143-158.
- ธีระ รุญเจริญ. (2563). **ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา.** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ขาวฟ้า.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- เบญจรัตน์ ปฐมสุริสุยะพร. (2566). **การประยุกต์ใช้ทฤษฎี Douglas McGregor เพื่อพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์. (2564). องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. **วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**. 9(35) 57–67.
- ปัดสุมา เสตะพันธ์. (2564). แนวทางการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. **วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย**. 5(3), 495–503.
- ปานฟ้า แถววงษ์. (2568). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. **วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา**. 10 (1), 62–65.
- พงศธร แสนเมือง. (2564). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี. **วารสารพัฒนาทักษะทางวิชาการอย่างยั่งยืน มหาวิทยาลัยศิลปากร**. 3(3), 25–30.
- พนัส จันทร์ศรีทอง. (2565). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก. **วารสารบัณฑิตศึกษา มจร. บ้านสมเด็จเจ้าพระยา**. 7(3), 1–8.
- พนาวลัย คำศรีทวีวัฒน์. (2567). การบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษา : แนวคิดทฤษฎี. **วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี**. 7(2), 410–411.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. (1 พฤษภาคม 2562). **ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก. (49–53)**. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.
- ภาณุพงศ์ หล้าแหล่. (2565). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ภารดี ศรีศิริ. (2568). กลยุทธ์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน ขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2560). **ภาวะผู้นำ**. พิมพ์ครั้งที่ 2 .กรุงเทพฯ: บริษัท ชีระพิมพ์ และไซเท็กซ์จำกัด.
- วรมน ยาดี. (2558). สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ภายในสถานศึกษา: การจัดตกแต่งอาคารสถานที่ และสิ่งปลูกสร้างที่มีความมั่นคงแข็งแรง. **วารสารการบริหารการศึกษา**. 5(3), 123–145.
- วรรณวิมล อัมรินทร์นุเคราะห์ และคณะ. (2564). ปัจจัยความพึงพอใจในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กรที่ส่งต่อพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรของบุคลากรสังกัดสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง. **วารสารบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง**. 4(1), 76–94.
- วันทนา ฤทธิงู. (2566). การระดมทรัพยากรทางการศึกษา. **วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี**. 5(2), 137–142.
- วาโร เฟิงสวัสดิ์. (2551). **วิธีวิทยาการวิจัย**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- วิภาดา สารรัมย์. (2562). การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา **ปทุมธานี**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- สรณสิริ กิจดิยะพงศ์. (2565). การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา. **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์**. 10 (1), 149–155.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1. (2567). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567**. นราธิวาส : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). **การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2567). **คู่มือการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ. (2566). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 (แก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช 2564)**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : แอคทีฟพริ้นท์.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)**. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สิวรรณี ไชยกุล. (2562). การบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สุชาติ คำพิฑูรณ. (2565). การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา **ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาภูมิราชวิทยาลัย.
- สุจิตา ศิริสวัสดิ์. (2565). สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตวิภาวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. **Journal of Roi Kaensarn Academi**. 7 (8), 270–293.
- สุนิสา มัยจีน. (2563). การศึกษาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัด **สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุภาภรณ์ เทียงทางธรรม. (2564). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมองเป็นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา **ประถมศึกษาตราด**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุรวุฒิ ตั้งดี. (2558). การศึกษาการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของ **ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

-
- เสาวนีย์ นุชรังค์. (2559). การศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- หวน พิณรุฬห์. (2565). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา. E-book สารานุกรมศึกษาศาสตร์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. นนทบุรี: สำนักพิมพ์พิณรุฬห์.
- อภิสิทธิ์ พรหมศิริ. (2565). แนวทางการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ตามหลักที่รัฐธัมมิกัตถประโยชน์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี. วารสารวิจัยวิชาการ. 5 (3), 93-81.
- อารีญา ประพัตรรงค์. (2566). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครพนม เขต 2. 9(3).
- อุกฤษฏ์ ดอนบรรเทา. (2567). การบริหารจัดการสถานศึกษายุคใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น.